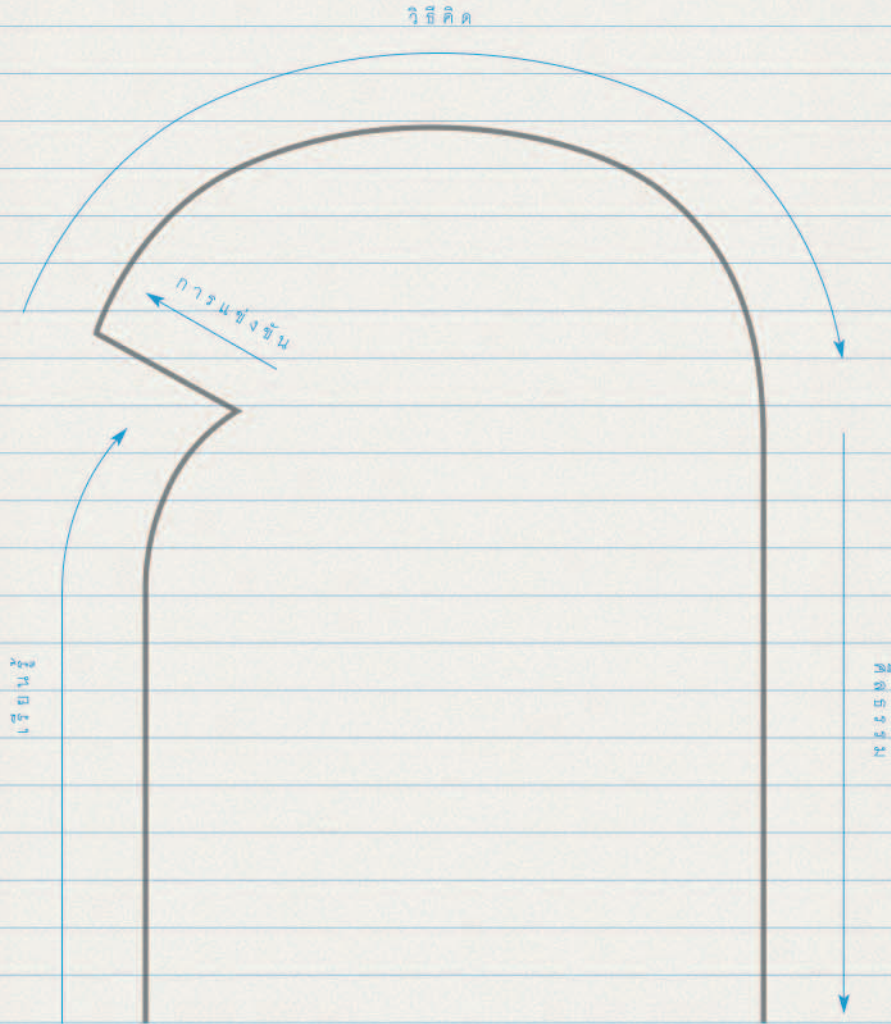

บทที่ ๑

**การศึกษา
ความรู้
วิธีคิด
กับชีวิตที่ดีงาม**

“การศึกษาของมนุษยชาติในโลก มีอะไรดีก็ไปอย่างถาวรหรือ
หรือ ก็ว่า ที่มีการศึกษามากขึ้นและดีขึ้น แต่ใจมนุษย์จึง
กล้าเข้าไปสู่วิกฤตการณ์มากขึ้นทุกที”

คำถามที่ ศ. นพ.ประเวศ วะสี ราชทูรอาวุโส ผู้คร่ำหวอดอยู่ใน
แวดวงการพัฒนาสังคมมาอย่างต่อเนื่องได้ตั้งขึ้น ชวนให้ค้นหา
ถึงความสัมพันธ์ระหว่าง “การศึกษา” กับ “วิกฤตการณ์” ซึ่ง
ความสัมพันธ์นี้อาจทำให้เรารู้จักสังคม ผู้คน รวมถึงตัวตนของเรา
ในอีกด้านหนึ่งได้

การศึกษากับศิลปะ

แม้คำว่า “วิกฤตการณ์” ในคำพูดของอาจารย์หมอประเวศ จะครอบคลุมหลายด้าน อาทิ ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง สุขภาพ ฯลฯ แต่หลายเรื่องราว นั้น อาจสืบค้นไปได้ถึงต้นตอเดียวกันคือ “วิกฤตทางความคิด” หรือ “ความคิดที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม” ของผู้คนในสังคม อันนำมาซึ่งการกระทำและผลจากการกระทำ ที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งกับส่วนตัวและส่วนรวม โดยเฉพาะความคิดและการกระทำของผู้ที่ผ่านการศึกษาในระบบมาแล้วนั่นเอง

ก่อนอื่นจำเป็นต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันถึงขอบเขตของคำว่า “ความคิดที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม” ซึ่งยากจะหาตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพราะความคิดเดียวกันในบริบทสังคมหนึ่ง อาจเป็นเรื่องที่ถือกันว่าถูกต้องเหมาะสม แต่เมื่อบริบทแวดล้อมเปลี่ยนไป ความคิดนั้น อาจกลายเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมไปได้

โดยทั่วไป คำว่าถูกต้องเหมาะสมสำหรับความคิดในสังคมมนุษย์จะถูกควบคุมอยู่ด้วย “หลักศาสนาหรือหลักความเชื่อของแต่ละสังคม” ซึ่งครอบครัวและระบบการศึกษา จะเป็นสถาบันที่สร้างกระบวนการถ่ายทอดให้มนุษย์ได้เรียนรู้ถึงหลักเหล่านั้นมาตั้งแต่เยาว์วัย

ในอดีต ระบบการศึกษาของไทยให้ความสำคัญกับ “ศีลธรรม” ในฐานะที่เป็น กฎเกณฑ์พื้นฐานของสังคม ให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุข ของส่วนรวม เพราะการที่สมาชิกของสังคมยึดมั่นอยู่ในหลักศีลธรรม จะทำให้ผู้คน มีความไว้วางใจต่อกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน ไม่เบียดเบียน ไม่ทะเลาะ ไม่กดขี่ข่มเหง และไม่เอาัดเอาเปรียบกัน ซึ่งท้ายที่สุดจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงได้จัดให้เป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน เรียกว่า วิชาศีลธรรมอยู่ใน หมวดของหน้าที่พลเมืองดี เนื้อหาในการเรียนไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะความรู้ทางศาสนา แต่ยังรวมถึงการประพฤติปฏิบัติตัวในสถานที่ต่างๆ ต่อบุคคลต่างๆ และต่อสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม หรือการบูรณาการแนวคิดทางศาสนาเข้ากับการดำเนินชีวิตในทุกที่

ทุกโอกาสนั่นเอง จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาของไทย แต่เดิมตั้งใจให้เรียนเพื่อเป็น “คนดี” มีความรู้ เพื่อจะได้นำความรู้นั้นไปประกอบการคิด และตัดสินใจทำในสิ่งที่จะทำให้ตนเอง ผู้อื่น และสังคม ดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

หากแต่ในปัจจุบัน สภาพสังคมที่เปลี่ยนไปตามแนวทางการพัฒนาประเทศ ทำให้การศึกษา และความคิดที่ผู้คนได้รับถ่ายทอดจากระบบการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปด้วย คนส่วนมากให้ความสำคัญกับการเรียนเพื่อเป็น “คนเก่ง” มีความรู้ที่จะสามารถนำไปคิดและแข่งขันทำ เพื่อเพิ่มการพัฒนาและความก้าวหน้าให้กับระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นวิชาที่เรียนจึงเป็นวิชาเฉพาะด้านมากขึ้น ส่วนวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาตามระบบเศรษฐกิจจะค่อยๆ หายไปจากตารางเรียน อาจเป็นเพียงวิชาเลือกหรือวิชาบังคับที่มีหน่วยกิตไม่มากนัก ขณะที่สภาพการดำรงชีวิตประจำวัน ก็ไม่เอื้อต่อการสร้างสำนึกทางศีลธรรม เพราะทุกคนต่างอยู่ท่ามกลางการแข่งขันเพื่อไขว่คว้าสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตัวเอง

ความเปลี่ยนแปลงของวงการศึกษ

	การศึกษาที่เคยเป็น	การศึกษาในปัจจุบัน
กระบวนการ (ความรู้จากการศึกษา)	“ศีลธรรม” ↓	“การแข่งขัน” ↓
วัตถุประสงค์ (วิธีคิด)	“สร้างคนดี” ↓	“สร้างคนเก่ง” ↓
เป้าหมาย (การดำรงชีวิต)	การพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานการถ้อยทีถ้อยอาศัย เพื่ออยู่ร่วมกับบรรพชนชาติ และผู้คนด้วยความเข้าใจ	การพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานของการแข่งขัน เพื่อเอาชนะบรรพชนชาติ และเพื่อความ เป็นหนึ่ง

จากความรู้ สู่วิถี

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ระบุถึงผลวิจัยพฤติกรรมเยาวชนไทย พบว่าปัจจัยด้านลบจากการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยไม่มีการพัฒนาความเข้มแข็งในสังคมและการศึกษาทำให้ปัญหาวัยรุ่นขยายวงออกไป เยาวชนทุกวันนี้ชอบจับกลุ่มเสปซุซ ก่อเหตุรุนแรงจนกลายเป็นปัญหาสังคม เสพและค้ายาเสพติด วิวาททำร้ายกัน ก่ออาชญากรรม เช่น ลักทรัพย์ ตั้งแก๊งก่อวุ่น และติดของใช้หุรหุรถึงขั้นขโมยหรือขายตัวเพื่อหาเงินมาซื้อของเหล่านั่น ซึ่งพฤติกรรมบริโภคนิยมนี้เป็นไปตามกระแสที่ครอบงำสังคมอยู่ในปัจจุบัน

แม้ว่าเรื่องเหล่านี้จะไม่ได้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยทุกคน และคงไม่ได้เกิดขึ้นเพราะปัญหาจากระบบการศึกษาเท่านั้น แต่ก็คือเป็น “แนวโน้ม” ที่สามารถนำไปใช้คาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ “กำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาที่เหมาะสม” เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในระยะต่อไปได้ เพราะไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การศึกษามีส่วนรับผิดชอบต่อความเป็นไปของเด็กและเยาวชนไทยดังกล่าวด้วย ดังที่ **ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์** นักวิชาการอาวุโส ศูนย์ศึกษาธุรกิจและรัฐบาล มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กล่าวถึงปัญหาของระบบการศึกษาไทยว่า “พัฒนาเด็กให้รู้จัก **“น้ำใจ” : บทเรียนจากสังคมญี่ปุ่น**” ว่า

“ภายหลังที่ประเทศไทยได้พัฒนาสู่ความทันสมัย...ส่งผลให้ค่านิยมดั้งเดิมของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป...ความมีน้ำใจลดลงน้อยลง ต่างคนต่างอยู่ ต่างแข่งขันเพื่อความอยู่รอด และยอมเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง เหมือนเป็นการตอกย้ำการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนในสังคมเข้าไปอีก เมื่อสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่มีบทบาทนำในการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้คนในสังคม ได้มุ่งเน้นพัฒนาเด็กและเยาวชนไปในด้านวิชาการและวิชาชีพเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานเป็นหลักแต่ละเลยการพัฒนาจิตใจ โดยเฉพาะความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเห็นแก่ผู้อื่น และจิตสาธารณะ จึงส่งผลมาถึงเด็กและเยาวชนรุ่นปัจจุบัน ที่กลายเป็นคนไม่สนใจปัญหาบ้านเมือง และมีชีวิตอยู่เพื่อตนเอง”

สร้างวิถีคิดเป็นส่วคบของการแข่งขัน

ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา นักวิทยาศาสตร์ระดับโลก ในฐานะผู้ก่อตั้งและผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนสัตยาไส หนึ่งในโรงเรียนทางเลือกของประเทศไทยที่ประกาศตัวชัดเจนถึงการบูรณาการคุณธรรมและศีลธรรมเข้ากับวิชาการสมัยใหม่ ให้ความเห็นว่าการเปลี่ยนความคิดและนิสัยของผู้เรียนไม่ใช่เรื่องยาก แต่ต้องทำพร้อมกันทั้งโรงเรียนในทุกเวลาและทุกวิชา เพื่อให้เด็กๆ ได้บันทึกเรื่องราวของคุณธรรม ศีลธรรม และสิ่งดีงามต่างๆ ไว้ในจิตใต้สำนึก ซึ่งจะทำให้พวกเขาดึงความรู้เหล่านี้ไปใช้ตีความข้อมูลใหม่ๆ ที่เข้ามาได้ เปรียบเสมือนการทำงานของคอมพิวเตอร์ที่เราต้องการให้คอมพิวเตอร์ทำงานอย่างไร เราต้องบันทึกโปรแกรมแบบนั้นลงไปในความจำของเครื่อง

“นักจิตวิทยาได้พูดไว้ว่า คิดอย่างไรเราก็เป็นอย่างนั้น...ถ้าเราฝึกตนเองให้คิดดี พูดดี ทำดีตลอดเวลา เราจะกลายเป็นคนดีโดยอัตโนมัติ”

ด้วยความเชื่อเช่นนี้ การเรียนการสอนภายในโรงเรียนสัตยาไสจึงเต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและศีลธรรม นับแต่การเริ่มต้นวันที่หน้าเสาธงตอนเช้า ซึ่งผู้อำนวยการจะให้โอวาทแก่นักเรียนด้วยการพูดในทางบวก โดยใช้นิทานคุณธรรมและธรรมชาติแวดล้อมเข้ามาจูงใจให้เด็กๆ มองเห็นถึงคุณค่าของชีวิตและสิ่งรอบตัว เมื่อเข้าห้องเรียนทุกวิชาจะสามารถนำหัวข้อคุณธรรมที่ต้องการสอนในสัปดาห์นั้นๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ได้ เช่น การเรียนรู้เรื่องความเอื้อเฟื้อแบ่งปันในวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการหาร ครูจะยกตัวอย่างว่า คุณแม่ซื้อขนมมาให้ 32 ชิ้น วันนั้นมีเพื่อนมาเยี่ยมเรา 7 คน เราจำได้ว่าคุณครูสอนให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เราจึงแบ่งขนมให้เพื่อน 7 คน รวมทั้งตัวเราเท่าๆ กัน เราจะแบ่งขนมได้คนละกี่ชิ้น

อาจดูเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่สำหรับเด็กๆ โดยเฉพาะเด็กประถมซึ่งเป็นช่วงวัยที่ซึมซับและจดจำความรู้ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว การส่งความรู้ที่ดีงามเข้าสู่ตัวเด็กจึงเป็นการสร้างรากฐานที่แข็งแรง เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและศีลธรรมให้กับจิตใจของเด็กๆ...ขณะที่เด็กโต อาจต้องใช้วิธีที่ต่างออกไป โดยเฉพาะการสร้างโอกาสให้พวกเขาได้พบเห็นเรียนรู้เรื่องของคุณธรรมและศีลธรรมจากชีวิตจริง

ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้นำเสนอวิธีการที่ระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ใช้แก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของผู้คน โดยเฉพาะเยาวชนที่เติบโตมาในสภาพสังคมซึ่งมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยยกตัวอย่างคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดโทยะมะ (Toyama Prefecture Board Education) ให้เห็นว่า คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดโทยะมะได้เริ่มต้นรื้อฟื้นค่านิยมดั้งเดิมขึ้นอีกครั้ง ผ่านโครงการสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนในจังหวัดส่งผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ลงสู่ชุมชนใกล้โรงเรียน เพื่อให้เข้าไปทำงานในบริษัท ร้านขายของ และไร่ นา อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเคารพต่อบรรพบุรุษของสังคม ได้ฝึกทักษะทางสังคม เกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และเกิดความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วย ผลที่ได้รับจากโครงการนี้คือ ผู้เรียนเริ่มตระหนักว่าสังคมไม่ใช่สถานที่ส่วนตัว พวกเขาไม่สามารถ

การเปลี่ยนความคิดและนิสัย
ขบวนการเรียนรู้ไม่ใช่อ่านตำรา
แต่ต้องทำพร้อมกันทั้งโรงเรียน
ในทุกเวลาและทุกวิชา เพื่อให้
เด็กฯ ได้บันทึกเรื่องราวของ
คุณธรรม ศีลธรรม และสิ่งดีงาม
ต่างๆ ไว้ในจิตใต้สำนึก

ทำอะไรได้ตามใจชอบ และเริ่มหันหน้าเข้าหาชุมชนมากขึ้น โครงการนี้จึงเป็นความหวังของการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมญี่ปุ่น เป็นการนำเยาวชนเข้าสู่ชุมชนและสังคม เพื่อเรียนรู้การดำเนินชีวิตภายใต้การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน หรือการดึงเด็กและเยาวชนญี่ปุ่นรุ่นใหม่เข้าสู่ค่านิยมดั้งเดิมนั่นเอง

ตัวอย่างจากจังหวัดโทยะยะมะ ทำให้ ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เกิดแนวคิดจัดทำ **“กองทุนเวลาเพื่อสังคม”** ขึ้น ภายใต้วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คนไทยใช้เวลาเพียงคนละไม่กี่ชั่วโมง มาทำประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน เช่น กิจกรรมในสถานสงเคราะห์ กิจกรรมฝึกอาชีพให้แก่กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง กิจกรรมสอนศิลปะให้เด็กในชุมชน การอ่านหนังสือบันทึกเสียงให้คนตาบอด สอนหนังสือและสอนภาษาอังกฤษให้เด็กในชุมชน และโรงเรียน ฯลฯ โดยจัดทำเว็บไซต์ www.timebanksociety.com ให้เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและการติดต่อเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยอาจารย์มีความเชื่อว่ากองทุนเวลาเพื่อสังคมจะสามารถเป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยรื้อฟื้นค่านิยมดั้งเดิมของสังคมไทยที่เป็นสังคมแห่งความเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ ให้เกิดขึ้นได้ผ่านการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนตลอดจนผู้สนใจทั่วไปได้สัมผัสความเป็นอยู่ของคนในสังคมที่ด้อยโอกาส และเข้าไปช่วยเหลือพวกเขาโดยตรง ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังค่านิยมของการมี **“จิตสาธารณะ”** ให้กับเยาวชนได้เป็นอย่างดี และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ พวกเขาจะมีจิตสำนึกของการมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น อันจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้สังคมมีความสุขและก้าวไปในทางที่ถูกที่ควรได้มากขึ้น

ก้าวสู่ชีวิตที่ดีงาม

ในหน้าเปิดของบทส่งท้าย จากหนังสือ “บทวิเคราะห์ว่าด้วยการศึกษากับปัญหาสถานะความรู้มนุษย์” ของ **ศ.เสน่ห์ จามริก** นักวิชาการด้านการพัฒนาและสิทธิมนุษยชนคนสำคัญของเมืองไทย ได้เขียนเป็นบทกลอนว่า

**“ความรู้แพร่-พิด ส-บคโลก ความโลกแพร่-บาด ขาดความยั
อำนาจขาดปัญญา มาประ-ด้ ฝึกพ่ายพิว การศึกษา ขาดแนว**

เป็นการสรุปแนวโน้มปัญหาการศึกษาในปัจจุบันได้อย่างชัดเจน หากแต่ความตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของหลายฝ่ายในสังคม ดังจะเห็นได้จากความสนใจของผู้ปกครองต่อโรงเรียนทางเลือกที่มีมากขึ้น อย่างเช่น โรงเรียนสตั๊ดยาโฮ โรงเรียนทอสี โรงเรียนปัญญาอุทัย โรงเรียนเพลินพัฒนา โรงเรียนรุ่งอรุณ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นโรงเรียนที่ให้คุณค่ากับคุณธรรมและศีลธรรมควบคู่ไปกับวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า ระบบการศึกษาไทยคงยังไม่ “พ่ายพังและฆ่าตนเอง” ในเร็ววัน

รวมถึงโครงการเพื่อสังคมต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นจากความพยายามของผู้ใหญ่ในสังคม เช่น กองทุนเวลาเพื่อสังคม เครือข่ายพุทธิกา เครือข่ายจิตอาสา ฯลฯ และโครงการที่เกิดขึ้นจากความตั้งใจของเด็กๆ เช่น กลุ่มนวัตกรรรมเยาวชนเพื่อสังคม เครือข่ายภาคีความรักสีขาว ฯลฯ ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้าง **“จิตอาสา”** ให้เกิดขึ้นในใจของเยาวชนเหล่านี้ล้วนเป็นความหวังว่า เรื่องราวของคุณธรรมและศีลธรรมจะไม่จางหายไปจากสังคมไทยอย่างแน่นอน แม้ว่าการศึกษาในระบบส่วนใหญ่ยังถูกบีบรัดอยู่ด้วยความคาดหวังให้ผลิตคนเข้าสู่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมสมัยใหม่ อาจไม่สามารถสอดแทรกเรื่องราวเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่ แต่ยังมีอีกหลายกลุ่มคนโดยเฉพาะเยาวชน ที่พร้อมจะเป็นพลังขับเคลื่อนให้คุณธรรมและศีลธรรมได้เกิดและเติบโตอยู่ในหัวใจและความคิดของคนรุ่นใหม่ต่อไป

เด็กประถมซึ่งเป็นช่วงวัย
ที่ซับซ้อนและจดจำความรู้ต่างๆ
ได้อย่างรวดเร็ว การส่งความรู้
ถึงความเข้าสู่ตัวเด็ก จึงเป็น
การสร้างรากฐานที่แข็งแกร่ง
เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและ
ศีลธรรมให้กับจิตใจของเด็กๆ

ท้ายที่สุด เมื่อวิธีคิดแบบใหม่ได้ถือกำเนิดขึ้นในเยาวชนคนรุ่นใหม่ของประเทศ ชีวิตของพวกเขาและชีวิตของสังคมไทย คงก้าวไปสู่ความดีงามได้ในอนาคตอันใกล้ ดังที่ภาคีความรักสีขาว หรือ White Love โครงการของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่ส่งเสริมให้เยาวชนไทยหันมาทำกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น ได้อธิบายไว้ว่า

“ความรักแท้ หรือที่เราเรียกว่าความรักสีขาว คือความรักและปรารถนาดีที่มีต่อตนเอง ต่อคนรอบข้าง ต่อครอบครัว ต่อสังคม และประเทศชาติ การสร้างนิยามใหม่ของคำว่า ความรัก ที่มีมนุษย์ทุกคนถวิลหา คือหนทางเดียวที่จะไปเหนือสิ่งกีดขวางทุกอย่างที่แยกมนุษย์ชาติออกจากกัน เราจะสร้างวัฒนธรรมแห่งความรักแท้ ที่สอนให้มนุษย์รักตนเองอย่างถูกต้องและพร้อมจะส่งต่อความรักให้กับเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่งบนโลก โดยผ่านการอาสาใช้ผู้อื่นด้วยความรักที่แท้จริง เมื่อสายสัมพันธ์แห่งสันติภาพ ความรัก และความเข้าใจก่อร่างขึ้น ความสุขที่แท้จริงจะเกิดขึ้นในทุกหย่อมหญ้า พลังแห่งการเปลี่ยนแปลงของคนรุ่นใหม่จะสามารถขับเคลื่อนบุคคล ครอบครัว ชุมชน ประเทศ และท้ายที่สุดจะเคลื่อนโลกได้” ●

- ทำความรู้จักกับ “กลุ่มคนคิดใหม่” ให้มากขึ้นได้ที่
- กองทุนเวลาเพื่อสังคม www.timebanksociety.com
 - เครือข่ายพุทธิกา www.budnet.info
 - เครือข่ายจิตอาสา www.volunteerspirit.org
 - กลุ่มนวัตกรรรมเยาวชนเพื่อสังคม www.konjaidee.com
 - ภาคีเครือข่ายความรักสีขาว www.give2all.com

EDUCATION,
KNOWLEDGE,
THINKING
PROCESS
AND
BEAUTIFUL
LIFE

**“What’s wrong with the world’s education system?
The more we are educated, the deeper we are plunged
into great crisis.”**

This question asked by Prof. Dr. Praves Wasi, a senior citizen who has played a tremendous role in the social development arena for ages, has provoked us to realize more about the relation between “education” and “crisis” which can lead to a better understanding on society, people, and even ourselves in a more different angle.

Education and Moral

Although the word “crisis” mentioned by Prof. Dr. Prawes will be connected to various aspects like economic, social, environmental, politic, and health problems, all share the same root, be it “**thinking crisis**” or “**improper and unrighteous thought**” of people in society, especially those educated, which results in the public and personal problems.

Before going further we should make it clear of the scope of “**improper and unrighteous thought**” which is rather difficult to find the visible indicator or measure since the same concept in the context of one society might be considered proper and righteous but when the context is changed such a concept might turn out to be improper and wrong.

Generally, the proper and righteous thinking in human society is controlled by the religious principles or beliefs of certain society. Family and educational system will play their role in inculcating such principles to the children since the early age.

In bygone era, Thai educational system gives much priority to “**moral**” deemed as a strict code of conduct accepted and practiced by members of society for the peacefulness of community as a whole. When the members of society abide by the moral principles they will trust each another and the sense of sharing and caring will also be nurtured among people. Eventually, we will live together happily and peacefully. So the moral subject is then put into the curriculum of all schools. The content of the subject is not focused only

Thai educational system gives much priority to “moral” deemed as a strict code of conduct accepted and practiced by members of society for the peacefulness of community as a whole.

on religious knowledge but it also includes the etiquettes in various situations. It is an integration of religious concept with people’s way of life in all chances and at all places. It can be said that the former Thai education fosters students to **be a good, learned people so they can put their knowledge into the real practice and make the right and proper decision for the happiness of themselves, others, and society.**

At present, society has been changed in accordance with the national development. So does the educational system and its original concept. Most people **give priority to excellent learners who are able to put their knowledge for competition in order to enhance the developmental level and economic progress.** So specialized subjects are introduced, replacing the former ones irrelevant to the economic development. They become only the alternative subjects or compulsory subjects with less credits. Worse still, our modern way of life doesn’t foster moral consciousness since people have to live in the competitive world and search for the best things for themselves.

THE CHANGING OF THAI EDUCATION		
	Former education	Modern education
Procedure (Knowledge from education)	“moral” ↓	“competition” ↓
Objective (Thinking method)	“producing good people” ↓	“producing excellent people” ↓
Goal (Living path)	Developing the country with the concept of compromise to live in harmony with nature and better understand other people	Developing the country on the basis of competition in order to conquer nature and be the first

From Knowledge to Real Life

A research on Thai youth’s behaviors conducted by Thailand Research Fund (TRF) reveals that the negative factors from economic development that doesn’t strengthen on social and educational development have resulted in the expansive teenagers’ problems. Nowadays Thai youngsters like to hang around together, creating violence, using and selling drugs, having a fight, committing a crime like robbery and gang-up. Besides, they also addict to luxurious material goods. Some steal money while others enter the flesh trade to earn more money for buying expensive brand names. They fall victim to the materialism that now dominates our society.

Although these phenomena don’t happen to all youths and they don’t totally stem from the problem of educational system, it is the possible “tendency” that can be used to predict the future trend and determine the suitable strategy for the future education in order to solve the social problems in the long run. It is undeniable that education has its influence on the youngsters’ lifestyles as **Prof. Dr. Kriengsak Charoenwongsakdi**, a senior academic of Harvard University’s Government and

Educational institutes that play a leading role in inculcating good values for children have focused only on the academic excellent and vocational training to meet the demand of labour market.

Business Study Center, states in the article entitled “**Cultivating the sense of sharing among the children : lesson from Japanese society**” that “*After Thailand has enjoyed its modernity its former values have been changed. The art of sharing and caring becomes the thing of the past. People have their own life and compete with each other for their own survival. They dare to take advantage over others for their own benefits, stressing the changed values of people in today’s society. Educational institutes that play a leading role in inculcating good values for children have focused only on the academic excellent and vocational training to meet the demand of labour market. Spiritual and mental development, especially the sense of sharing and caring and public mind, is overlooked. Not surprisingly, today’s children and youths are indifferent to social problems and live for their own life.*”

Creating a Novel Thinking Process in the Competitive Society

Dr. Art-ong Jumsai na Ayutthaya, a world’s scientist, a founder, and a highest executive of Sattayasai School, one of the alternative schools that tangibly integrates moral and ethics with modern academics, views that it is not difficult to change the learners’ attitudes and habits but it must be done entirely, simultaneously, and in all subjects in order to allow the students to memorize and record morality, ethics, and virtues in their subconscious and they will be able to put them into the real use when they need to interpret new information. It is like the working system of computer. We need to input particular programme into its memory first if we want it to work in a particular way.

“*One psychiatrist once said that we are what we think. If we train ourselves to think good, speak good, and do good all the time, we will automatically become the good person.*”

With such belief, the teaching and learning system in Sattayasai School is revolved around the inculcation of morality and ethics. It all starts at a flag pole in the early morning. The director of school will give an instruction to students in a positive way by citing moral-teaching tales and natural environment as the motives so the children will be able to realize the value of their lives and other lives around them. While in the class, all subjects will be connected to the moral topic of the week. For example, the students can learn more about the sense of sharing in the math class when they learn how to divide. The teacher will cite an example like a mother buys 32 pieces of sweets and seven friends come visit us at home. We remember that our teacher once told me to share what we have to others so we give our sweets to our friends and ourselves equally. So how many pieces of sweet are divided to all children?

It might be a trivial thing. But to the elementary students it is a time for

quickly absorbing the good things and new knowledge. Passing the good values and virtues onto children is to build the strong foundation reinforced with morality and ethics. As for the grown-up students, different methods are utilized. They are allowed to learn more about morality and ethics through the real life.

Prof. Dr. Kriengsak Charoenwong-sakdi mentions about the Japanese educational system used to change people's behaviors, especially the youths who grow up in the fiercely competitive society. He cites the example of Toyama Prefecture Board Education that tries to restore the original values by inviting all schools in the province to send their two students in Matthayom 2 to nearby community and work in the company, shops, and rice field. Through working, the students will learn to respect the social norms of community, sharpen social skills, show their sympathy to others, and realize that they are also the integral part of society. The Toyama Prefecture Board Education's effort paid off. Students start realizing that society is not their private place. They can't do just what they want and start turning their back to the society. This pilot project is like a shining hope to restore the relationships among Japanese people. It introduces the youths to community and society so they can learn how to lend a helping hand to those in need. It is a way to expose the new generation to the former values.

This example inspires Dr. Kriengsak to establish **"Time Bank Fund for Society"** with the objectives to encourage Thai people to sacrifice their wee time to contribute to society and community like joining activity at public welfare house, providing vocational training for needy people, teaching art to children in community, reading books for the blind, teaching English for the children in schools and communities. Those interested who can chip in their time can visit his website at **www.timeback society.com**, serving as the platform to

exchange information and participate in such activities. Dr. Kriengsak does believe that time bank fund for society will be a catalyst to help restore former values of Thai society, once thriving on the art of sharing and caring, if children, youths and general public have an opportunity to expose themselves to the underprivileged in society and support them directly. Along the way, they will be nurtured with the sense of **"public mind"** and when they grow up they will have a good consciousness to live their life for others which can establish a happy and peaceful society developed in a more appropriate way.

Move to a Very Beautiful Life

In the last page of the book entitled "The Analysis on the Education and the Problem of Human Knowledge Circumstance" by Prof. Saneh Jamarik, Thailand's veteran academic on the development and human rights, Dr. Saneh delivers a poetic message that

Knowledge is disseminated around the globe.
Human's greed shrouds the entire world.
Power without wisdom prevails.
The whole world collapses because education kills itself.

The writer obviously points out the current trend of education. Yet, several parties in society are more aware of such a looming problem which can be seen from the parents' choice of education. They pay more attention to alternative schools like Sattayasai, Tor Si, Panyothai, Ploen Pattana, and Rung A-run schools. These newfangled-style schools treasure morality, ethics, and academics concurrently. Hopefully, Thai education might not "collapse and kill itself" so soon.

Besides, a string of usefully social projects initiated by kind-hearted adults like Time Bank Fund for Society, Budhika Network, Public Mind Network and others projects originated from a good intention of the children such as Youth

Innovation Group for Society, and White Love Network, helps foster the sense of **"public mind"** in the youngsters' heart. With these unwavering determinations, it is a good sign that morality and ethics will not be definitely vanished from Thai society although the mainstream education pressured with the high expectation to produce the graduates to modern economy and industry fails to fully interwoven the former values and virtues to its teaching and learning process. However, there are still more groups of youngsters who are ready to forge ahead and bring goodness and morality to all hearts where it can grow beautifully.

Finally, the novel conception has flourished among the new generation. Their own live and Thai way of life will be blessed with virtues and moral codes in the near future as the White Love, the project of new generation group whose aims is to encourage Thai youths to more engage in social activities, once said that

"True love or so-called white love is love and well-wishing to oneself, others, family, society, and nation. Giving the new definition of "love" craved by all humans is the only mean to conquer all obstacles and discriminations. We will establish the new culture of true love that teaches humans how to love oneself properly and share their love to other people and lives on earth through their voluntary works. When the relationship of peace, love, and understanding takes shape the real happiness will prevail in every nook and cranny. The power to change of the new generation can catalyze individuals, family, community, and nation. Ultimately, they can move the world." ●

Getting to know more with the "New Thinking Groups" at

- www.timebanksociety.com
- www.budnet.info
- www.volunteerspirit.org
- www.konjaidee.com
- www.give2all.com